

L'altra lliçó que ens deixa la pandèmia del coronavirus

Mai tants investigadors de tot el món s'havien centrat en un sol problema i amb tanta urgència

Una investigadora en un laboratori. | Europa Press

La pandèmia provocada pel SARS-CoV-2 ens ha canviat la vida. Ha estat la notícia pràcticament exclusiva de l'any que acaba. I no podia ser d'una altra manera. Fins al moment d'escriure aquestes ratlles, al món (<https://www.worldometers.info/coronavirus/>) hi ha hagut gairebé 78 milions i mig d'afectats, i més d'un 1.700.000 morts. A Catalunya (<https://aques.gencat.cat/ca/actualitat/ultimes-dades-coronavirus/>), més de 42.000 afectats i 16.600 morts. Aquesta situació punyent ha dut canvis estructurals també en la forma de fer i publicar recerca.

Mai abans tants investigadors de tot el món no s'havien centrat en un sol problema. La recerca en la comunitat científica i mèdica ja era col·laborativa amb perspectiva internacional. Però la mirada col·lectiva en què ara s'involucren la major part de científics i metges crea una cooperació intensa com no s'havia assolit abans. La recerca travessa les fronteres que no podem travessar la societat civil.

L'epidèmia de la Sida als anys noranta també va provocar que la comunitat científica i mèdica col·laboressin per aturar la pandèmia. Però el potencial de la tecnologia actual i el ritme d'intercanvi d'informació són molt superiors als que eren possibles fa tres dècades. Ara, els estudis i els resultats són col·lectius, i cap país no es podrà adjudicar la resolució de la pandèmia de

la Covid-19.

La col·laboració científica per aturar la pandèmia va més enllà de les especialitats relacionades amb les malalties infeccioses. S'han generat milers d'investigacions de recerca bàsica ?més teòriques? per comprendre-la. Altres estudis ?més clínics? versen sobre proves mèdiques diagnòstiques, terapèutiques i preventives. I, finalment, les anàlisis en salut pública, per a controlar-la. S'han aturat gairebé totes les altres investigacions.

Els científics del camp de la biomedicina tenen poca opció fora d'estudiar el coronavirus. La majoria d'altres investigacions de laboratori s'han suspès a causa del distanciament social, els confinaments o les restriccions inherents a treballar des de casa. O bé, ha canviat el destí de recursos. I científics d'altres camps han hagut de plegar.

Tanmateix, la qüestió de supervivència associada al SARS-CoV-2 ha posat la capacitat de cooperar per davant del progrés personal. En el moment actual que vivim s'han deixat de banda els imperatius habituals, com són el crèdit acadèmic i el secretisme de la recerca, vinculats a adquirir una puntuació superior que un col·lega dedicat al mateix camp d'estudi, requeriment imprescindible en l'obtenció de recursos per a la recerca.

Des del gener, quan un laboratori xinès va fer pública la primera seqüència del genoma del SARS-CoV-2, els investigadors han identificat i compartit centenars de seqüències, que s'aboquen en una base de dades comuna (<https://nextstrain.org/ncov/global>) . Quan un equip de científics fa una troballa inesperada relacionada amb el coronavirus, per conferència telefònica o a través de xarxes, la comunica a l'Organització Mundial de la Salut i a la comunitat.

En condicions normals, qualsevol resultat s'hauria publicat en una revista acadèmica. Ara, es comparteixen els materials i els mètodes: proves de laboratori planejades a Londres es poden dur a terme als Estats Units. En els assaigs clínics ?se n'han engegat més de dos-cents? hi participen hospitals i laboratoris de tot el món.

Les publicacions dels resultats científics es bolquen en dipòsits en línia, com ara medRxiv i bioRxiv, abans que s'hagin revisat i acceptat a revistes acadèmiques. Entre les dues bases, i fins al moment de la redacció d'aquest article, hi ha més d'11.600 articles (<https://connect.medrxiv.org/relate/content/181>) exclusius sobre Covid-19 i SARS-CoV-2. Ja hi haurà temps per a publicar formalment les investigacions.

La fabricació de vacunes que possibiliten d'aturar la pandèmia ha estat, sens dubte, la millor notícia de l'any. I s'hi ha arribat amb inversió, facilitació i cooperació. La lliçó hauria de servir per al futur.

Només la inversió en recerca permet mitigar els efectes de condicionants que no podem controlar. I només cal voluntat per prioritzar l'adjudicació de recursos. Potser la manera de fer recerca en biomedicina després de l'emergència serà més àgil, si es faciliten, com s'ha fet ara, processos burocràtics ?no experimentals? que permeten d'accelerar l'arribada als resultats. I, per descomptat, hem vist que només podem aconseguir una solució per a tothom quan col·labora tothom

Que tingueu bon Nadal, tan minimalista com pugueu!
[plantillacoronavirus]